

॥ कालनेमिसम्भाषणम् ॥

कालनेमिरुवाच

सीतां प्रयच्छ रामाय राज्यं देहि विभीषणे।
वनं याहि महाबाहो रम्यं मुनिगणाश्रयम्॥४६॥

स्नात्वा प्रातः शुभजले कृत्वा सन्ध्यादिकाः क्रियाः।
तत एकान्तमाश्रित्य सुखासनपरिग्रहः॥४७॥

विसृज्य सर्वतः सङ्गमितरान् विषयान् बहिः।
बहिः प्रवृत्ताक्षगणं शनैः प्रत्यक् प्रवाहय॥४८॥

प्रकृतेर्भिन्नमात्मानं विचारय सदाऽनघ।
चराचरं जगत्कृत्वं देहबुद्धीन्द्रियादिकम्॥४९॥

आब्रह्मस्तम्बपर्यन्तं दृश्यते श्रूयते च यत्।
सैषा प्रकृतिरित्युक्ता सैव मायेति कीर्तिता॥५०॥

सर्गस्थितिविनाशानां जगद्वृक्षस्य कारणम्।
लोहितश्वेतकृष्णादि प्रजाः सृजति सर्वदा॥५१॥

कामक्रोधादिपुत्राद्यान् हिंसातृष्णादिकन्यकाः।
मोहयन्त्यनिशां देवमात्मानं स्वैर्गुणौर्विभुम्॥५२॥

कर्तृत्वभोकृत्वमुखान् स्वगुणानात्मनीश्वरे।
आरोप्य स्ववशं कृत्वा तेन क्रीडति सर्वदा॥५३॥

शुद्धोऽप्यात्मा यया युक्तः पश्यतीव सदा बहिः।
विस्मृत्य च स्वमात्मानं मायागुणविमोहितः॥५४॥

यदा सद्गुरुणा युक्तो बोध्यते बोधरूपिणा।
निवृत्तदैषरात्मानं पश्यत्येव सदा स्फुटम्॥५५॥

जीवन्मुक्तः सदा देही मुच्यते प्राकृतैर्गुणैः।
त्वमप्येवं सदाऽऽत्मानं विचार्य नियतेन्द्रियः॥५६॥

प्रकृतेरन्यमात्मानं ज्ञात्वा मुक्तो भविष्यसि।
ध्यातुं यद्यसमर्थोऽसि सगुणं देवमाश्रय॥५७॥

हृत्पद्मकर्णिके स्वर्णपीठे मणिगणान्विते।
मृदुश्लक्षणतरे तत्र जानक्या सह संस्थितम्॥५८॥

वीरासनं विशालाक्षं विद्युत्पुञ्जनिभान्वरम्।
किरीटहारकेयूरकौस्तुभादिभिरन्वितम् ॥५९॥

नूपुरैः कटकैर्भान्तं तथैव वनमालया।
लक्ष्मणेन धनुर्द्वन्द्वकरेण परिसेवितम्॥६०॥

एवं ध्यात्वा सदाऽऽत्मानं रामं सर्वहृदि स्थितम्।
भक्त्या परमया युक्तो मुच्यते नात्र संशयः॥६१॥

शृणु वै चरितं तस्य भक्तैर्नित्यमनन्यधीः।
एवं चेत्कृतपूर्वाणि पापानि च महान्त्यपि।
क्षणादेव विनश्यन्ति यथाऽग्नेस्तूलराशयः॥६२॥

भजस्व रामं परिपूर्णमेकं
विहाय वैरं निजभक्तियुक्तः।
हृदा सदा भावितभावरूपम्
अनामरूपं पुरुषं पुराणम्॥६३॥

॥ इति श्रीमद्ध्यात्मरामायणे उमामहेश्वरसंवादे युद्धकाण्डे षष्ठे सर्गे
कालनेमिसम्भाषणम् सम्पूर्णम् ॥

This stotra can be accessed in multiple scripts at:

http://stotrasamhita.net/wiki/Kalanemi_Sambhashanam.

 generated on **November 23, 2025**

Downloaded from <http://stotrasamhita.github.io> | StotraSamhita | [Credits](#)